

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΘΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενόν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαίδευσης.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτσία ἀραχίδς 100, Ἐξά-
μνη δραχ. 55, Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου πρόσια διατμ. 5ρ,
Αμερικῆς δολλάρια 5.— Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίγια 10.
Ἐξήμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐδὲποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐβραϊδῶν τοῖθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β' — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 28 Ἰουλίου 1934

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 35

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ὁ θλιμμένος γιὸς τοῦ μακαρίτη σοφοῦ δὲν ἦταν ἄλλος παρὰ τὸ ἴδιον τὸ πρωτοπαλλήκαρον τοῦ Νγκουγιέν.

Καὶ μέσα στὸ φέρετρο δὲν βρισκόταν ὁ νεκρὸς τοῦ σεβάσμιου σοφοῦ, ἀλλὰ ἓνας ἄνθρωπος νέος ἀκόμα κι' ἐλοζώντανος, ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας.

Ὅλα τώρα γίνονταν καθαρὰ, φωτίζονταν, ἀλλὰ μὲ τί φρικτὸ φῶς! Ἡ ἐπικήδεια πομπή; Ἕνα ἔξυπνο στρατήγημα, μιὰ μακάθρια κωμωδία, παιγμένη ἀπ' τὸν Νγκουγιέν γιὰ ν' ἀνεβάσῃ τὰ μέλη τῆς συμμορίας του στὸ πλοῖο χωρὶς νὰ τὸν πάρῃ εἰδηση ὁ πλοίαρχος, τὸ πλήρωμα κι' οἱ ἐπιβάτες.

Μιὰ ντουζίνα ληστῆς, ὁ Τσοῦ κι' ὁ ἴδιος ὁ Νγκουγιέν βρισκόνταν ἐπάνω στὸν «Μονόκερω» καὶ κανένας δὲν ὑποφίλιζόταν τὴν παρουσία τους!

— Λοιπὸν, ἔλα ἐν τάξει; ρώτησε ὁ ἀρχιληστής.

— Ἐν ἀπολύτῳ τάξει. Ὁ καπετάνιος κοιμάται, οἱ ναῦτες κοιμοῦνται, οἱ ἐπιβάτες κοιμοῦνται.

— Κι' ὁ πιλότος;

— Αὐτὸς ἦπτε τὸ ναρκωτικὸ του καὶ κοιμάται ἀκόμα. Μόνον ὁ νυκτοφρουρὸς εἶναι ξύπνιος.

— Ἔρεις ποῦ κάνεις βάρδια;

— Ἐπάνω στὴ γέφυρα.

— Εἶναι πολλοὶ Φραντζέζοι ἐπάνω στὸ πλοῖο;

— Δυὸ μονάχα. Κοιμοῦνται τώρα.

— Σρατιῶτες;

— Κάτι λίγοι. Ἕνας καὶ καὶ πέντ' ἕξη στρατιωτάκια.

— Τὸν ἀρπάξα μὲ τὰ δύο μὲν χεῖρα ἀπ' τὸ λαιμὸ καὶ τὸν ἐσφιξα ὅσο δυνατώτερα μποροῦσα. (Σελ. 410, στ. α'.)

— Ποῦ κοιμοῦνται;

— Κοντὰ στ' ἀμπάρι.

— Ἀς ἀνεβαίνουμε, εἶπε ὁ Νγκουγιέν.

Βγήκαν στὸ κατὰστρωμα καὶ προχώρησαν στὴν πλώρη. Οἱ σύνενοχοί τους δὲν κουνήθηκαν καθόλου. Οἱ νεοφερμένοι ἦρθαν καὶ ζάρωσαν κι' αὐτοὶ κοντὰ τους κι' ὁ Νγκουγιέν ἀρ-
χισε νὰ λέγῃ μὲ σιγανή φωνή:

— Ὅλα πάνε λαμπρά. Ἐσὺ, Χάδαγκ νὰ μᾶς ξεμπερδέψῃς τὸ νυκτοφρουρὸ.

Ὁ Τόγκ, ὁ Νάκ κι' ὁ Κουάγκ θ' ἀναλάβουν τοὺς Φραντζέζους. Ὁ Φοῦκ κι' ὁ Τοιέν θὰ ξεπαστρέψουν τὸν καπετάνιο. Ὁ Τσοῦ θὰ μείνῃ μαζί μου ἔσπες οἱ ἄλλοι ἀκολουθεῖτε με.

Οἱ ληστῆς ἀθόρυβοι κι' ἀθέατοι ἀκορπίστηκαν πρὸς διάφορες διευθύνσεις ἔρποντας σὰν φίδια.

Ἀκολουθεῖσιν ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ποῦ εἶχε κρατήσει γιὰ τὸν ἑαυτὸ του ὁ Νγκουγιέν κατέβηκε κάτω στὴς μηχανές.

Ὁ μηχανικὸς κι' οἱ δυὸ βοηθοὶ του, δυὸ Κινέζοι, ροχαλίξαν ἔαπλωμένοι ἐπάνω σὲ ψάλλες, χωρὶς νὰ ἔχουν ἄλλο φωτισμὸ ἀπὸ τὴν ἀντανάκλαση τῆς φωτιᾶς τοῦ καζανιοῦ.

Ὁ Νγκουγιέν εἶδε τὸς δυὸ θερμαστῆς. Μὲ μεγάλη ἐπιδειξίτητα οἱ σύντροφοί του τοὺς ἔρριξαν ἀπὸ μιὰ κουβέρτα στὸ κεφάλι κι' ὕστερα τοὺς ἔδεσαν χειροπόδαρα, ἐνῶ ὁ Τσοῦ ἔμπνευσε τὸ μηχανικὸ.

Ὁ μηχανικὸς ἄργησε κάπως νὰ πάρῃ εἰδηση τί τοῦ γινόταν ὕστερα ἀναγνώρισε τὸν Ἄσπρο

Λύκο καὶ δὲ δοκίμασε οὔτε νὰ φωνάξῃ, οὔτε ν' ἀντισταθῇ.

— Σ' ἔχω στὰ χεῖρα μου, πρόφερε ὁ Νγκουγιέν, ἀργά. Θέλεις νὰ ἐξαγοράσῃς τὴ ζωὴ σου;

— Ἡ ζωὴ τοῦ Τιέν-Τσίγκ δὲν ἀξίζει καὶ πολλὰ πράγματα,

— Ἀξίζει τὴν ἀπολύτη ὑπακοή σου

— Πρόσταξε και θέσθε υπακούσω.
 — Τώρα, περίμενε. Πρόσεχε τους, Τσοό. Έλατε σεις οι άλλοι.
 Μέσα στο δεκάμερισμά τους οι στρατιώτες κοιμόντουσαν άμεριμνοι όταν οι πειρατές χύμηξαν άπάνω τους.
 Αυτούς δέν είχαν κανένα λόγο να τους λυπηθούν. Τους έσφαξαν λοιπόν ως τον τελευταίο προτοπό προφθάσουν καν οι δυστυχισμένοι ν' άμυνθοθν.
 Ύστερα οι άθλιοι γύρισαν πάλι στο μηχανοστάσιο.
 Πέρασαν ακόμα λίγα λεπτά. Ύστερα γύρισε πίσω και ο Χοάγκ και κάθισε δίπλα στον άρχηγό του που δέν τον ρώτησε τίποτε.
 Τό μαχαίρι του που τό είχε περασμένο στην πλατεία του ζώνη ήταν καταματωμένο. Από πίσω του ήρθε και ο Τόγκ.
 — Οι Φραντσέζοι είναι φημισμένοι και δεμένοι, είπε. Τους άφίσαμε στις κρουκέτες τους μέσα στις καμπίνες τους. Ο Νάκ και ο Κουάγκ τους φυλάνε.
 Ο Φούκ ήρθε τελευταίος.
 — Ο Μαρσεγιέζος μάς άφισε χρόνους, είπε. Τι διαβολάνθρωπος! Είδαμε και πάθαμε όποιο να τον καταφέρουμε. Κοιμόταν με δυο μαχαίρια και δυο περιστροφά. Του πήρα τα περιστροφά, αλλά κοιμόταν μόνο με τό ένα μάτι. Πήδησε από τό κρεβάτι του και χύμηξε άπάνω μας ξεφρενικισμένος. Επέσαμε όλοι χάμω άνάκατα. Ο Τσιέν από κάτω, έγω από πάνω κι' άνάμεσά μας ο καπετάνιος. Δέν ήθελα να μεταχειρισθώ πιστόλι για να μην άκουστώ. Τόν άρπαξα με τα δυο μου χέρια απ' τό λαϊμό και τόν έσφιξα όσο πιδ δυνατό μπορούσα. Στο τέλος τό παράδωσα, αλλά είχε κιόλας χύσει όλο τό μαχαίρι του στην καρδιά του Τσιέν.
 Ακούγοντας αυτά ο μηχανικός έγινε πελιδνός.
 Ο Νγκουγιέν ψυχραμύδατος έβγαλε την πίπα του, την έτοιμάσε και άρχισε να καπνίζει.
 — Λαιπόν, Τιέν-Τσίγκ, είπε κοιτάζοντας τόν μηχανικό, τώρα άλλαξε καπετάνιο. Ήρθε ή στιγμή να μου δείξης πώς είσαι πιστός υπηρέτης. Δύσε τους βοηθούς του, Τσοό! Τους αναλαμβάνει ο ίδιος όπ' εσύθνην του, δέν είναι έτσι, Τιέν-Τσίγκ;
 — Μάλιστα, άρχηγέ.
 — Ο' ανάψης πάλι τις φωτιές και θά βάλεις άτιμό. Σε λίγο ξεκινούμε.
 — Μάλιστα, άρχηγέ.
 Ο Νγκουγιέν έφυγε από τό μηχανοστάσιο. Δέν φοβόταν πιά ν' άφίση τόν μηχανικό και τούς θερμοστές μοναχούς τους. Ήξερε πώς δέν θά τολμούσαν να τόν παρακούσουν.

Οι καμαρώτοι δέν είχαν καθόλου φανεί. Όσο για τούς έπιβάτες, αυτοί δέν είχαν πάρει άκόμη είδηση για τίποτε μα κι' άν άκόμη είχαν ύπαφιασθεί, δίχως άλλο ο Νγκουγιέν δέν θά έδίσταζε να τούς περάσει όλους εν στόματι μαχαίρας.
 Δρασκέλισε τα κορμά τους που ήταν ξαπλωμένα δω κι' εκεί άπάνω στο κατάστρωμα και μαζί με τόν Τόγκ κατέβηκε στην καμπίνα τος πιλότου.
 Ο Τόγκ αυτός ήταν, σαν να πούμε ο γιατρός της συμμορίας.
 Γνώριζε όλα τα βότανα, όλα τα μυστικά των παλιών Κινέζων γιατρών, που κατέχουν την τέχνη να βγάζουν από τό διάφορα φυτά τα πιδ φοβερά δηλητήρια, τα πιδ βαρεία ύπνωτικά, όλα σε μορφή λεπτοτάτης σκόνης ή υγρών χωρίς χρώμα και χωρίς όσμή.
 Αυτός είχε έτοιμάσει τό ναρκωτικό που έριξε ο Τσοό στο τσίτ του πιλότου. Και πάλι για να τόν ξυπνήσει δέν χρειάστηκε παρά δυο τρεις σταγόνες από ένα δυνατό έλιξήριο.
 — Καλημέρα, Κουάν-Τιέ, είπε ο Νγκουγιέν. Με θυμάσαι;
 — Άρχηγέ, τραύλισε έκπληκτος ο Κινέζος.
 — Από τώρα έμένα έχεις να υπακούης έδω, μέσα. Έμπρός, σήκω. Τόν χόρτασε τόν ύπνο και σε χρειάζομαι.
 Ύστερα από δέκα λεπτά τό βαποράκι, αντί να εξακολουθήσει τόν δρόμο του προς τό Τσιέν-Κουάγκ, έκανε μεταβολή και ξανακατέβαινε τόν ποταμό χωρίς να δίνει προσοχή στα ρεύματα, στους ύφάλους και στο σκοτάδι. Δυό ώρες άργότερα είχε φθάσει πάλι στη συμβολή του ποταμού με τόν Σόγκ-Κού.
 Στο Που-Ντουάν κανείς δέν έβαζε με τό νού του διέ ο «Μονόκερος» ή' άλλαζε τόσο ξαφνικά τό δρομολόγιό του και όλος ο κόσμος κοιμόταν ήσυχος στα κρεβάτια τους.
 Όταν ο Νγκουγιέν φαινόταν, πώς ήθελε να πάρη κι' άλλους έπιβάτες στο πλοίο. Στεκόταν σκυμμένος πάνω από την κουπαστή και με τό μάτι προσπαθούσε να τρυπήσει τα σκοτάδια και πότε πότε έβαζε τόν πιλότο να τραβήξη έλαφρά την σφυρίχτρα και να βγάλη ένα σιγανό και συνθηματικό σφύριγμα.
 Στο τέλος στα σφυρίγματα του «Μονόκερου» άποκριθηκε ένα άλλο σύνθημα. Από την προκυμαία του Που-Ντουάγκ μια ρουκέτα έσχισε τα σκοτάδια ανεβαίνοντας ως τό ζηνίθ. Ύστερα από την έκτυπλωτική

αυτή λάμψη τα σκοτάδια έγιναν άκόμα πυκνότερα, μα έντωμαξού ο άρχηγός της συμμορίας πρόφτασε να ξεχωρίση μια ομάδα ανθρώπων που ήταν μαζεμένοι στην αποβάθρα.
 — Πλεύρισε! πρόσταξε ο Νγκουγιέν.
 Η μανούβρα έγινε με τέχνη και γρηγοράδα.
 — Τριέν Κόατ! φώναξε ο Νγκουγιέν.
 — Παρών, άρχηγέ!
 Κι' ο Σημαδεμμένος έπιβιβάστηκε μαζί με τή συνοδεία του, την Σιμόνη, την Τι Σάυ και τόν Μό.
 Τή στιγμή εκείνη οι Ιθαγενείς έπιβάτες που όλη αυτή ή φασαρία είχε ξυπνήσει, κατάλαβαν πιά τόν λόγο της παράξενης εκείνης έπιστροφής.
 (Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΝΤΙΝ-ΧΟΤΖΑ

Άνοιχτό παράθυρο

Στην Άνατολή κάνει βαρύ χειμώνα. Μια χειμωνιάτικη μέρα ο Ναστραντιν-χότζας άνοιξε τό παράθυρο της κάμαρής του και καθόταν αντίκρυ στο κρύο σεργιανίζοντας τόν έρημο χιονισμένο δρόμο του χωριού του.
 Σε λίγο περάσανε δυο χωριανοί από κάτω, τόν είδανε μ' άπορία και τούπανε:
 — Δέν κλείς, εύλογημένε, τό παράθυρό σου; Πώς τόχεις άνοιχτό με τέτοιο κρύο;
 Και ο χότζας:
 — Και σεις, που περπατάτε στο δρόμο, με παράθυρο κλεισμένο περπατάτε;
Τό μελάνι στο κόσκινο

Κάποτε ο Ναστραντιν-χότζας πήρε να γράψη ένα γράμμα. Κάθισε λοιπόν στο μιντέρι του σταυροπόδι και για να νάναι τό μελανοδοχείο του λιγάκι πιδ ψηλά κι' έτσι να μη σκύδη πολύ, όταν θά βουτούσε τό καλέμι του στο μελάνι, πήρε πλάι του τό κόσκινο και τ'έβαλε άνάποδα στο μιντέρι και πάνω του έβαλε τό μελανοδοχείο.
 Γράφοντας όμως άφαιρέθηκε και, κίνοντας να βουτήξη, τ' άναποδογύρισε. Τό μελάνι χύθηκε, έννοείται.
 Τότε ή γυναίκα του χότζα έβαλε τις φωνές, πώς της λέρωσε τα σκεπάσματα του μιντεριού.
 — Μη φωνάζεις, αδερφή μου, είπε ο χότζας με άπάθεια. Έγώ δέν έχωσα τό καλαμάρι πάνω στο μιντέρι, τόχουσα πάνω στο κόσκινο.

ΤΟ ΣΚΑΔΙΣΤΗΡΙ
 (ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΚΗ'. — Άνθρωποφάγοι!

Οι Άραπάδες είχαν γίνει άφαντοι. Που να πήγαν; Δέν θά ξαναγύριζαν; Θάφιναν τούς «ναυαγούς» της σχεδίας μονάχους, να τρώνε φρούτα από τα δέντρα, να πίνουν νερό απ' τό ποταμάκι και να ζούν;
 Ο Μπέμπης σκαρφάωσε ο' ένα δέντρο για να ιδή. Κι' από κει ψηλά, σε κάποια απόσταση, είδε κι' άλλες καλύβες, που άποτελούσαν σαν ένα μικρό χωριό. Τότε κατάλαβε. Έκει θά πήγαν οι δυο Άραπάδες, όπου θάταν κι' άλλοι πολλοί. Κι' αυτή ή καλύβα, απέξω απ' τα χωριά τους, όπου έβαλαν τό Μπέμπη, θάταν ο ξενώνας, θά την είχαν δηλαδή για τούς ξένους που ναυαγούσαν στην άκρογιαλιά τους. Για φαντάσου τί καλοί και φιλόξενοι άνθρωποι! Κράμα νάναι μαύροι και να μην ξέρουν ελληνικά!
 Τό βράδυ οι Άραπάδες ξαναπήγαν. Ήταν κι' άλλοι μαζί τους, κι' άντρες και γυναίκες και παιδιά. Όλοι έδειχναν μεγάλη χαρά βλέποντας τό Μπέμπη, τόν χείδευαν, τόν κανάκευαν, τόν στόλιζαν, και τού γέμισαν την καλύβα φρούτα, χόρτα, μισοψημένα κρέατα, σιρόπια κι' ένα σωρό

Συνηθισμένα τα σαλιγκάρια

Μια φορά ο Νασραντιν-χότζας έβραζε σαλιγκάρια. Ένας άφελής πιστός, περνώντας, είδε αυτή την πράξη του και τού ειπε:
 — Δέν είναι κρίμα αυτά τα ζώα να τα βράζης έτσι ζωντανά;
 Και ο χότζας:
 — Μα αυτά έχουσε πιά συνηθίσει σε τέτοια βράσιμο, γιατί κι' ο πατέρας μου έτσι τ'έβραζε κι' ο παπούς μου τό ίδιο.
Τό φλουρί και ή διορία

Μια μέρα πάει στο Νασραντιν-χότζα κάποιος κατεργάρης και τού λέει:
 — Η θέση μου είναι άσκημη, φίλε μου.
 — Ο Θεός να κάνει τό καλό του, τού άποκρίνεται ο χότζας με συμπόνια.
 — Σε παρακαλώ να με βοηθήσης.
 — Ο, τι μπορώ, ό, τι μπορώ τού λέει πρόθυμα ο χότζας.
 Ο άνθρωπος, βλέποντας την προθυμία του χότζα, προχώρησε στο ζήτημά του με περισσότερη έλπίδα.
 — Έρχομαι, χότζα μου, να σου γυρέψω δυο πράματα: πρώτα να μου δώσης δανεικό ένα φλουρί, και κατόπι να μου δώσης διορία για σου τό γυρίσω.
 — Διορία, φίλε μου, τού λέει ο Νασραντιν χότζας, σου δίνω όση θέλεις, φλουρί όμως μην περιμένεις, γιατί δέν έχω.
Τό σπίτι του Θεού

Κάποιος ζητιάνος, γυρνώντας από χωριό σε χωριό, νυχτώθηκε στην πατρίδα του Νασραντιν-χότζα. Σάν προχώρησε ή νύχτα και νύσταζε, χτύπησε τή θύρα του σπιτιού που βρέθηκε μπροστά του. Έτυχε νάναι τού Νασραντιν-χότζα.
 — Παιός είναι; ρωτά από τό παράθυρο ο χότζας.
 — Ένας φτωχός γιός του Θεού ζητά φιλοξενία, τού άποκρίνεται ο ζητιάνος.
 Τού χότζα τού φάνηκε ύποπτος κι' αθάδης. Άνοιγει λοιπόν την πόρτα, κρατώντας έν' άναμμένο φανάρι και τού λέει:
 — Έλα μαζί μου!
 Έκείνος τόν άκολούθησε. Σε λίγο φτάσανε στο τσίκι.
 — Να τό σπίτι του πατέρα σου, τού λέει ο χότζας. Καλή νύχτα.
 Και φεύγει.

λιχουδιές. Και τού πουλιού τό γάλα που λένε... Ο Μπέμπης πήγε να σκάση απ' τό πολύ φαί. Κοιμήθηκε όμως καλά, κόνεψε και τό πρωτό ξύπνησε πάλι πεινασμένος. Έφαγε τότε και τα ρέστα, οι Άραπάδες ύστερα τού έφεραν άλλα, κι' ή ώραία αυτή ζωή εξακολούθησε.
 Γρήγορα ο Μπέμπης άρχισε να παχαίνει. Γινόταν ένας σωστός μουλοκύος με κάτι μπράτσα και κάτι μπούτια σαν τού παλαιστή. Μα και τό μούτρο του στογγύλιε, και γελούσε όταν τ'έβλεπε καμμία φορά στον καθρέφτη—δηλαδή στο νερό του ποταμιού. «Τί καλά που με τρέφουν οι καίμενοι! Έλεγε δέν θά με γνωρίσουν οι δικοί μου, άν γυρίσω καμμία φορά στην Ελλάδα!...»
 Άλήθεια, γι' αυτό είχε τώρα λίγες έλπίδες. Όσοι φορές προσπάθησε να κάμη τούς Άραπάδες να καταλάβουν πώς επιθυμούσε να φύγη, εκείνοι γελούσαν και τόν χείδευαν—που θά πη πώς δέν καταλαβαίνουν γού. Και μια μέρα, που τραβήξε έναν απ' τό χέρι για να τόν πη στην άκρογιαλιά, να τού δείξη τή θάλασσα και να τού γνήψη πώς ήθελε να ταξιδέψη, εκείνος τόν γύρισε πίσω με τρόμο και με νοήματα οα να τούλεγε: «Α, μπά, μπά! Είναι κακό αυτό!... Μην πλησιάσης ποτέ τή θάλασσα! Μπορεί να... πνιγής!»
 Μιάν άλλη μέρα, ο Μπέμπης άκουσε άξαφνα τούμπανα, τραγούδια και χαρούμενες φωνές. Σκαρφάωσε στο δέντρο του κι' είδε μακριά τους Άραπάδες να χορεύουν γύρω σε μια μεγάλη φωτιά όπου ψηνόταν κάποιο ζώο. Μα τί ζώο ήταν δέν μπορούσε να διακρίνη. Σε μαϊμού έμοιαζε, μια

μεγάλη μαϊμού. Μά γιατί οι Άραπάδες έκαναν σαν τρελλοί απ' τη χαρά τους; ήταν σπουδαίο πράγμα να ψήσουν και να φάνε μια μαϊμού; Αυτό του Μπέμπη τού φάνηκε λιγάκι παράξενο. Μήν είχαν καμμιά γιορτή; μήν είχαν λάβει καμμιά καλή είδηση;

«Έ, δέν θάργουσε να μάθη, να εξηγήση κι' αυτό τὸ παράξενο. Στὴν ἀκρογιαλιά δέν τὸν ἄφιναν να κατεβαίνη. Κάθε φορὰ πὸν πήγαινε πρὸς τὴ θάλασσα, πάντα βρισκόταν ἕνας Ἀράπης πὸν ἐπιανε καὶ τὸν γύριζε πίσω, γιὰ νὰ... μὴν πνιγῆ. Στὸ δάσος ὅμως ἦταν ἐλεύθερος νὰ τριγυρίζη. Κι' ἕνα πρωὶ, καθὼς τριγύριζε μὲ τὸν Ἄζο, εἶδε μιὰν ἄλλη ἀχυρένια καλύβα, σὰν τὴ δική του, μακριὰ κι' αὐτὴν ἀπ' τὸ χωριό. «Ξεγῶνας θὰ εἶναι, συλλογιόθηκε. Μήν εἶναι μέσα κανένας ναυαγός; Γιὰ φαντάσου νᾶβρισκα κανέναν Ἕλληνα! Θὰ μὲ βοηθοῦσε νὰ φύγω, θὰ φεύγαμε μαζί...»

Πλησίασε, μπῆκε στὴν καλύβα, δέν ἦταν κανείς. Μόνο ἄχυρα, κουρέλια καὶ φλοῦδες ξερός. Ὁ ναυαγός πὸν φιλοξένησαν ἐκεῖ, θὰ εἶχε φύγει. Τί κρίμα!... Κι' ὁ Μπέμπης ἔκαμε νὰ βγῆ. Ἀλλὰ τὴ στιγμή ἐκείνη τὸ μάτι του ἔπεσε σ' ἕνα χαρτί, καρφωμένο στὸν ἀχυρότοιχο, ὅπου πλησιάζοντας, διάβασε τὰκόλουθα, γραμμένα βιαστικά μὲ μολύβι:

«Εἶμαι ὁ Πέτρος Πετοῦς ἀπὸ τὸ Γαλαξίδι. Τὸ καρδί μου βούλιαξε ἐδῶ ἀπέξω, κι' ἐγὼ μ' ἄλλους τρεῖς δυστυχισμένους συναρμόφους, μου βγήκαμε κολυμπώντας σ' αὐτὴ τὴν ἀκρογιαλιά. Δυστυχία μας! πέσαμε στὰ χέρια Καννιβάλων! Ναι, αὐτοὶ ἐδῶ οἱ καταραμένοι Ἀραπάδες εἶναι οἱ πιὸ ἄγριοι καὶ πονηροὶ ἀνθρωποφάγοι τῆς Ἀφρικῆς. Περιποιούνται καὶ καλοτρέφουν τοὺς ναυαγούς, ἀλλὰ μόνο γιὰ νὰ τοὺς παχαίνουν σὰ θρεφύοντα καὶ νὰ τοὺς τρώνε. Ἐψησαν ἕνα-ἕνα τοὺς συντρόφους μου, χορεύοντας γύρω στὴ φωτιά μὲ τὰ τουμπέλια. Σήμερ' αὔριο θὰ ψήσουν καὶ μένα.

«Ναυαγέ, ἂν τύχη νὰ ἰδῆς αὐτὰ τὰ λόγια πὸν γράφω γιὰ σένα, μὴ γελαστής ἀπὸ τὰ ψεύτικα χάρδια αὐτῶν τῶν κακούργων, μόνο προσπάθησε νὰ τὸ σκάσης καὶ νὰ γλυτώσης. Ἐμεῖς οἱ κακόμοιροι δέν μποροῦμε... Ὅταν τὸ καταλάβουμε, μᾶς ἦταν ἀδύνατο νὰ κουνηθοῦμε ἀπ' τὸ πολὺ πάχος...»

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΦΙΔΙ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιά φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζουσε ἕνας βασιλιάς τόσο σαρφὸς καὶ γνωστικός, πὸν εἶπε κι' ἂν ἔλεγε ἦταν νόμος γιὰ τὸ λαὸ του.

Καὶ τὸ παραμικρὸν πρᾶγμα πὸν γινότανε στὴ χώρα του, ὁ βασιλιάς τὸ μάθαινε χωρὶς κανεὶς νὰ ξέρη πῶς κι' ἔτσι δέν τὸυμενε κρυφὴ καμμιὰ κακὴ πράξη.

Ὅσοτος ὁ βασιλιάς αὐτὸς εἶχε μιὰ παράξενη συνήθεια. Κάθε μεσημέρι δταν τελείωνε τὸ φαγητὸ του κι' ἔφευγαν ὄλοι ἀπ' τὴν τραπέζα κι' ἢ βασιλίσα, καὶ τὰ βασιλοπούλα κι' οἱ παλατιανοὶ, χτυποῦσε παλαμάκια καὶ τότε παρουσιαζόταν ἕνας πιστὸς ὑπηρέτης καὶ τοῦ ἀκουμποσε ἐπάνω στὸ τραπέζι του, μιὰ πιαιτέλα σκεπαμένη. Μὰ οὔτε ὁ ὑπηρέτης οὔτε κανένας ἄλλος ἤξερε τί εἶχε μέσα αὐτὴ ἢ πιαιτέλα, γιὰτι ποτὲ ὁ βασιλιάς δέν τὴν ξεσκέπαζε μπροστὰ σὲ ἄλλον ἀνθρώπο.

Αὐτὸ κράτησε κάμποσον καιρὸ. Ὅπου μιὰ μέρξ ὁ ὑπηρέτης ἔνοιωσε μεγάλη περιέργεια νὰ ἰδῆ τί μοναδικὸ φαί εἶχε αὐτὴ ἢ πιαιτέλα, καὶ σὰν τὴν σήκωσε ἀπὸ τὸ βασιλικὸ τραπέ-

ζι τὴν πήγε στὴν κάμαρά του καὶ κλειδῶθηκε. Κι' ἐκεῖ τὴν ξεσκέπασε καὶ εἶδε πῶς μέσα στὴν πιαιτέλα ἦταν κολουριασμένο ἕνα ἀσπρὸ φίδι.

Τότε τὸ παιδί αλοθάνθηκε μεγάλου πειρασμό νὰ δοκιμάσῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ φίδι κι' ἔκοψε ἕνα τόσο δὲ κομματάκι ἀπὸ τὴν οὐρά καὶ τὸ ἔφαγε. Μὰ δέν εἶχε προσφάσει νὰ τὸ καταπιῆ κι' ἀκουσε κάποι παράξενες φωνίτσες ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Τρόμαξε, γιὰτι φαντάστηκε μήπως τὸν εἶχε ἰδεῖ κανεὶς κι' ἔσκυψε ἀπ' τὸ παράθυρο γιὰ νὰ ἰδῆ ποιὸς εἶναι. Μὰ δέν εἶδε παρὰ δυὸ σπουργιτάκια πὸν κουνέντιαζαν μεταξύ τους καὶ ἔλεγε τὸ ἕνα σ' ἄλλο τί εἶχαν ἰδεῖ ἐκεῖ πὸν πετοῦσαν. Καὶ τότε τὸ παιδί κατᾶλαβε πῶς τὸ κομματάκι τοῦ φιδιοῦ πὸν εἶχε φάει τὸν εἶχε κάνει ἀξιο νὰ καταλαβαίνῃ τὴ λαλιά τῶν ζώων καὶ τῶν πουλιῶν.

Ἐτυχε λοιπὸν τὴν ἰδία ἐκείνη ἡμέρα νὰ χάσῃ ἢ βασιλίσα τὸ πιὸ ἀκριβὸ της δαχτυλίδι καὶ νὰ μὴν τὸ βρῖσκη πουθενά. Τῆς μῆπης λοιπὸν ὑποφία πῶς ὁ κλέφτης τοῦ δαχτυλιδιοῦ ἦταν ὁ ὑπηρέτης, γιὰτι αὐτὸς μονάχα εἶχε τὴν ἀδεια νὰ μπαίνῃ σ' ὄλες τίς κάμαρες τοῦ παλατιοῦ. Τὸν φώναξε λοιπὸν ὁ βασιλιάς καὶ

τοῦ εἶπε νὰ κοιτάξῃ ἀμέσως νὰ βρῆ τὸ δαχτυλίδι, γιὰτι μονάχα αὐτὸς μπορούσε νὰ ξέρῃ ποιὸς εἶναι ὁ κλέφτης, κι' ἂν δέν τὸν ἔβρισκε θὰ τοῦ ἔκοθαν τὸ κεφάλι.

Ὁ καϊμένος ὁ ὑπηρέτης πήγε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν ἀπέλπισία του καὶ γιὰ νὰ πάρῃ λίγο ἀέρα κατέβηκε στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ καὶ κάθισε συλλογισμένος σ' ἕνα πεζουλάκι. Ἐκεῖ κοντὰ κολουσε ἕνα μικρὸ νεράκι καὶ στὰ νερά του κολουπούσαν δυὸ πάπιες. Καθάριαζαν τὰ πούπουλά τους μὲ τίς μύτες τους καὶ σιγοκουβέντιαζαν μεταξύ τους.

Τὸ παιδί τέντωσε τ' αὐτιά του καὶ τότε τίς ἀκουσε πὸν συζητοῦσαν πόσα σκουλήκια ἔφαγε ἢ μιὰ καὶ πόσα ἢ ἄλλη.

Ἐξάρνα λέει ἢ μιὰ στὴν ἄλλη παραπονετικά.

— Καϊμένη δέν ξέρω τί ἔχω ἀλλὰ τὸ νιῶθω πολὺ βαρὺ τὸ στομάχι μου. Ἀὐς νὰ εἶναι ἀπὸ τὴ βία πὸν κατάπια ἐκείνο τὸ δαχτυλίδι πὸν εἶχε πέσει ἀπ' τὸ παράθυρο τῆς βασιλίσσας. Δίχως ἄλλο αὐτὸ θὰ εἶναι πὸν μὲ βαραίνῃ τόσο!

Σὰν ἀκουσε αὐτὰ τὰ λόγια ὁ ὑπηρέτης δέν χάνει καιρὸ μόνο ἀρπάζει τὴν πάπια ἀπὸ τὸ λακιδ καὶ τὴν πηγαινε στὸ μάγερα τοῦ παλατιοῦ.

— Σιφάξε τὴν, τοῦ λέει καὶ μαγειρέφῃ τὴν γιὰ τὸ βράδυ, γιὰτι εἶναι στὴν ὥρα της γιὰ φάγωμα.

— Καλὰ λές, ἀποκρίνεται ὁ μάγερας. Κι' ἐγὼ εἶναι τόσοσ καιρὸς τώρα πὸν ἔχω στὸ μάτι.

Πῆρε λοιπὸν τὴν πάπια καὶ τὴν ἔσφαξε. Μὰ καθὼς τῆς ἄνοιξε τὴν κοιλιά γιὰ νὰ τὴν καθάρισῃ, βρῆκε μέσα στὸ στομάχι της τὸ δαχτυλίδι τῆς βασιλίσσας.

Μόλις τὸ εἶδε ὁ ὑπηρέτης χάρηκε πολὺ καὶ τὸ πήρε στὸ χέρι του καὶ τὸ πήγε στὸν βασιλιά.

— Ὅριστε, πολυχρομένη μου, εἶπε, τὸ δαχτυλίδι τῆς κυρᾶ βασιλίσσας. Βρέθηκε μέσα στὴν κοιλιά τῆς πάπιας.

Ὁ βασιλιάς ντράπηκε πὸν εἶχε ὑποφιαστέῖ ἀδίκια τὸν καλὸ του ὑπηρέτη καὶ τοῦ εἶπε:

— Ζήτησέ μου εἰ, τί θέλεις καὶ θὰ σοῦ τὸ κάνω, γιὰτι μ' ἔδωλες ἀπὸ μεγάλη στενοχώρια. Καὶ τὴν πιὸ μεγάλη θέση στὸ παλάτι νὰ μοῦ γυρέψῃς θὰ στὴν δίσω.

— Εὐχαριστῶ, βασιλιά μου, εἶπε ὁ ὑπηρέτης, μὲ δέν θέλω οὔτε δόξες οὔτε τιμές. Δέν σοῦ γυρεῶ παρὰ μονάχα ἕνα καλὸ ἄλογο κι' ἕνα σκυλὶ φλουριά γιὰτι θέλω νὰ βγῶ νὰ ἰδῶ τὸν κόσμο.

Ἐδόθῃς ὁ βασιλιάς πρόσταξε νὰ τοῦ

δώσουν εἰ, τί γυρεῦ κι' ὁ ὑπηρέτης καθάλιεψε τ' ἄλογο του καὶ ξεκίνησε νὰ γυρίσῃ τὸν κόσμο.

Ἀφοῦ περπάτησε κάμποσε μέρες ἔφθασε σὲ μιὰ μεγάλη λίμνη. Καὶ στὴν ἀκρὴ τῆς λίμνης εἶχαν μπλέξει τρία ψαράκια μέσα στὰ καλάμια καὶ σπαρταροῦσαν τὰ καϊμένα γιὰτι τὰ νερά ἦταν πολὺ ρηχὰ καὶ κόντευαν νὰ σκάσουν. Ἐκλαίγαν λοιπὸν καὶ ζητοῦσαν βοήθεια καὶ τὸ παιδί ἐπέβη γινώριζε τὴ γλώσσα τους κατᾶλαβε τί γύρευαν, κατέβηκε λοιπὸν ἀπ' τ' ἄλογο τοῦ ἔπιασε τὰ ψαράκια καὶ τᾶρριξε πάλι στὰ βαθειά. Τὰ ψάρια ἔδωσαν μιὰ μακρὰ βουτιά κι' ὕστερα τὸ πιὸ μεγάλο ἔβγαλε τὸ κεφάλι τοῦ ἀπ' τὸ νερὸ καὶ τοῦ φώναξε!

— Τὸ καλὸ πὸν μᾶς ἔκανες ἦταν πολὺ μεγάλο καὶ δέν θὰ πάχχαμένο. Κάποτε θὰ σοῦ τὸ ξεπληρώσουμε.

Τὸ παιδί καθάλιεψε πάλι τ' ἄλογο του καὶ τράβηξε παρακάτω. Ἐκεῖ πὸν περνοῦσε ἀπ' ἕνα μονοπάτι στὸ δάσος ἀκουσε μιὰ παραπονετικὴ φωνὴ κάτω ἀπ' τὰ πόδια του. Ἐσκυψε νὰ ἰδῆ τί εἶναι κι' ἀντίκρουσε ἕνα μεγάλο μερμήγκι πὸν ἔκλαιγε καὶ σκοτιωνόταν.

— Ἀχ, ἔλεγε, πᾶνε τὰ κακόμοιρα τὰ μερμήγκια μου! Βγήκαν ξενοικιστὰ ἔξω καὶ δέν βλέπουν αὐτὸ τὸ ἀναίσθητο ἄλογο πὸν τὰ τσαλαπατάει μὲ τὰ πέταλά του.

Σὰν ἀκουσε αὐτὰ τὰ λόγια τὸ παιδί πὸν εἶχε ἀγαθὴ καρδιά, ἔστριψε τ' ἄλογο τοῦ σ' ἄλλο μονοπάτι γιὰ νὰ μὴν πατήσῃ τὰ μερμήγκια. Τότε ὁ βασιλιάς τῶν μερμηγκιῶν τοῦ φώναξε:

— Πᾶντα θὰ θυμάμαι αὐτὸ πὸν ἔκανες καὶ δέν θ' ἀργήσω νὰ σοῦ ξεπληρώσω.

Τὸ παιδί τράβηξε τὸ δρόμο καὶ σὰν κόντευε νὰ νυχτώσῃ ἔκπλωσε κάτω ἀπ' ἕνα δέντρο νὰ ξεκουραστῆ. Ἐκεῖ λοιπὸν πὸν ἦταν ἐκπλωμένος, ἀκουσε μιὰ κορακομάννα κι' ἕναν κορακοπατέρα πὸν στέκονταν ἔξω ἀπ' τὴ φωλιά τους καὶ μιλοῦσαν στὰ παιδιὰ τους καὶ τοὺς ἔλεγαν:

— Καιρὸς νὰ τοῦ δίνετε ἀπ' ἔδω. Δέν μποροῦμε πιά νὰ σᾶς ταΐζουμε. Γιὰ τίποτα δέν εἴσατε ἀξια. Εἴσατε οἱ μεγαλύτεροι χαρμαφαγγῆδες τοῦ κόσμου. Ἐμπρός, ἔξω! εἴσατε ἀρκετὰ μεγάλα γιὰ νὰ φροντίζετε πιά γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας.

Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια τὰ δυὸ μεγάλα κοράκια ἔσπρωξαν τὰ μικρὰ καὶ τὰ πέταξαν ἔξω ἀπ' τὴ φωλιά. Τὰ καϊμένα τὰ πουλάκια ἔπεσαν στὸ χῶμα τρομαγμένα. Φτεροκοπούσαν κουνώντας τίς μικρὲς τους φτερουγίτσες καὶ φώναζαν:

— Ἀχ, πῶς νὰ φροντίσουμε γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας τὰ καϊμένα! Ἐμεῖς οὔτε νὰ πετάξουμε δέν μπορούμε. Θὰ φοφῆσουμε ἀπὸ τὴν πείνα!

Τὸ πονόφυρο παιδί ἔνοιωσε μεγάλη λύπη γιὰ τὰ δυστυχισμένα μικρὰ. Ἐβγαλε τὸ μαχαίρι του, ἔσφαξε τ' ἄλογο τοῦ καὶ τᾶδωσε στὰ πεινασμένα πουλάκια νὰ φάνε. Αὐτὰ ἄρχισαν νὰ χοροπηδοῦν ἀπ' τὴ χαρὰ καὶ πὸν βρῆκαν τόσο μπόλικο φαί νὰ φάνε καὶ τοῦ εἶπαν:

— Τὸ καλὸ αὐτὸ πὸν μᾶς ἔκανες πάντα θὰ σοῦ τὸ χρωστᾶμε. Κάποτε θὰ ἔρθῃ ἢ ὥρα νὰ σοῦ ξεπληρώσουμε.

Τὸ παιδί σηκώθηκε νὰ φύγῃ καὶ σὰν δέν εἶχε πιά ἄλογο τράβηξε μὲ τὰ πόδια. Ἀφοῦ περπάτησε κάμποσο ἔφθασε σὲ μιὰ μεγάλη πολιτεία. Σὰν μπῆκε μέσα εἶδε μεγάλη φασαρία στὸς δρόμους κι' ἕνα σωρὸ κόσμο νὰ στέκεται καὶ νὰ κουβεντιάζῃ. Στάθηκε νὰ ἰδῆ τί τρέχει καὶ σὲ λίγο βλέπει ἕνα βασιλικὸ τελλάλι νὰ στέκεται στὴ μέση τῆς μεγάλης πλατείας καὶ νὰ λέη.

— Ἀκούστε χωριανοὶ καὶ ξένοι! Ὁ πολυχρομένης βασιλιάς μας θέλει νὰ παντρέψῃ τὴ θυγατέρα του, κι' ὅποιος νομίζει πῶς εἶναι ἀξιος νὰ τὴν πάρῃ, νὰ παρουσιαστῆ στὸ παλάτι. Ὅποιος ὅμως δέν μπορεῖ νὰ τὰ βγάλῃ πέρα, νὰ τὸ ξέρῃ πῶς θὰ χάσῃ τὸ κεφάλι του.

Παρουσιάστηκαν λοιπὸν ἕνα πληθος ἀρχοντοπούλα καὶ ρηγόπουλα στὸ παλάτι, μὰ κανένα δέν μπόρεσε νὰ κἀνῃ εἰ, τί ζήτησε ὁ βασιλιάς κι' ὄλοι ἔχασαν τὴ ζωὴ τους. Στὸ τέλος παρουσιάστηκε καὶ τὸ δικὸ μας τὸ παλληκάρι καὶ σὰν εἶδε τὴ βασιλοπούλα ξετρελλάθηκε τόσο πολὺ μὲ τὴν ὁμορφιά της, πὸν εἶπε: «Ἡ θὰ τὴν πάρω ἢ θὰ χαθῶ!»

Ὁ βασιλιάς μόλις τὸν εἶδε τοῦ εἶπε πῶς τὸ πρῶτο πρᾶγμα πὸν τοῦ ζητοῦσε νὰ κἀνῃ ἦταν νὰ μῆπῃ σ' ἕνα καρδί καὶ νὰ ἔανοιχτῆ στὸ πέλαγος. Στὸ ταξίδι, τοῦ εἶπε, θὰ τοῦ παρουσιαζόταν ἢ εὐκαιρία νὰ δείξῃ ἂν ἦταν ἀξιος νὰ γίνῃ γαμπρὸς του.

Μῆπης λοιπὸν τὸ παιδί στὸ καρδί καὶ μιὰ μέρα ἐκεῖ πὸν ταξίδευε βλέπει νὰ πέφτῃ στὰ πόδια του ἕνα δαχτυλίδι σὰν νὰ τοῦ τᾶχαν ρίξει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Τὸ μᾶζεψε εὐθύς καὶ τὸ πήγε στὸν βασιλιά.

Ὁ βασιλιάς τοῦ λέει:

— Πέταξε τὸ δαχτυλίδι αὐτὸ στὴ θάλασσα καὶ πέσε ὕστερα καὶ σὺ μέσα γιὰ νὰ τὸ βρῆς. Νὰ ξέρῃς ὅμως πῶς κάθε φορὰ πὸν θ' ἀνεβαίνῃς χωρὶς τὸ δαχτυλίδι ἐγὼ θὰ σὲ σπρώχνω πάλι μέσα ὕσπου ἢ νὰ μοῦ φέρῃς τὸ δαχτυλίδι ἢ νὰ πνιγῆς.

Ὅλοι δάκρυσαν σὰν ἀκουσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ βασιλιά, γιὰτι ἤξεραν πῶς τὸ κακόμοιρο τὸ παλληκάρι θὰ πῆγαινε χαμένο. Ἐκαίνοσ ὅμως δέν ἔχασε καιρὸ, πέταξε τὸ δαχτυλίδι στὴ θάλασσα καὶ ἀπὸ πίσω ἔπεσε στὸν αὐτὸς. Σὲ κάμποση ὥρα βγήκε στὸν ἄφρὸ, ἀλλὰ χωρὶς τὸ δαχτυλίδι. Ἐκεῖ λοιπὸν πὸν συλλογιότανε πῶς ἦτανε χαμένος, βλέπει μπροστὰ του τρία ψαράκια, ἐκεῖνα πὸν εἶχε γλυτώσει μιὰ φορὰ, καὶ τὸ πιὸ μεγάλο βαστοῦσε στὸ στομάχι του ἕνα μύδι.

Τὸ πήρε, τὸ ἄνοιξε, καὶ μέσα βρῆκε τὸ δαχτυλίδι τοῦ βασιλιά. Γεμάτος χαρὰ τὸ πήγε στὸ βασιλιά μὲ τὴν ἰδέα πῶς θάπαυρε καὶ τὴ βασιλοπούλα.

Μὰ ἢ βασιλοπούλα ἦταν περῆφανη καὶ τοῦ εἶπε πῶς γιὰ νὰ βεβαιωθῇ γιὰ τὴν ἀγάπη πὸν τῆς εἶχε ἔπρεπε νὰ μῆπῃ ἄλλη μιὰ φορὰ σὲ δοκιμασία.

Κατέβηκε λοιπὸν μονάχη της στὸ περιβόλι τοῦ παλατιοῦ καὶ σκόρπισε ἐπάνω στὸ γρασιδί δέκα σακκιά κερχί κι' ὕστερα φώναξε τὸ παλληκάρι καὶ τοῦ εἶπε:

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΤΕΡΝΟ ΤΑΞΙΑΙ

Στὴ μῆμη τοῦ πεθαμένου ἀδερφοῦ
Ἐβουσε σιγὰ κι' ἀργά,
Σὰ σιὰ ἀραχνόφασμένη,
Ἄδεια ἢ κάμαρά του μένει
Κι' ὄλα γύρω εἶναι βουβά.

Ἐφυγε σιγὰ κι' ἀργά,
καὶ στὰ ἐσθῆ, κούφια, κάτου,
Σὰ ν' ἀκούω τὰ βήματά του.
Ὅυτε βλέπει, ὄυτε μιλά.

Ἐβουσε σιγὰ κι' ἀργά,
Σὰ νὰ κῆλῃ ἕνα δάκρυ
Ἀπὸ ἑνὸς ματιοῦ τὴν ἀκρῃ.
Σὰ μιὰ νότα στὴ νυχτιά...

Ἐφυγε σιγὰ κι' ἀργά
Καὶ ποτὲ δὲ θὰ γυρίσῃ.
Δὲ θὰ μᾶς ξαναμιλήσῃ,
Καὶ δὲ θὰ χαμογελά...

Ἐβουσε σιγὰ κι' ἀργά...
— Δὲ τῆ πιά, παρὰ σὰ θεῶλος —
Κι' ἀλυχοῦσα κάποιος σκύλος
Μέσ' στὴ νύχτα, ἀπὸ μακριά...

Ἐφυγε σιγὰ κι' ἀργά
Καὶ στὰ ἐσθῆ, κάτου, ἐχάθη.
Ποιάς, ἐδῶ, ποτὲ πιά μῆμη
Σὲ ποιὸν κόσμο πιά τραβᾷ;

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΪΤΗΣ

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

«Περλιεργό πράγμα! εξακολούθησε να συλλογίζεται ο αρχαιολόγος. Έχω λοιπόν μπροστά μου κανένα ή μ ε ρ ο λ ό γ ι ο, καμιά χρονομετρική στήλη, σαν εκείνες που συνήθιζαν οι αρχαίοι Ρωμαίοι; Μά πως βρέθηκε σ' ένα έρημο νησί του ωκεανού; 'Ανεξήγητο!»

Κι' έπλυνε τον πάσσαλο, τον έξυνε, τον καθάριζε...

Νά κι' ο Χάνδος τη στιγμή που ο αρχαιολόγος καταγινόταν σ' αυτή την εργασία.

— Θέτε μου, φώναξε, τί κάνετε εκεί; Θέλετε να σας βοηθήσω;

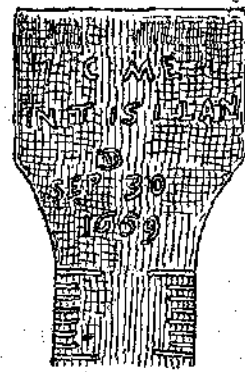
— Ναι, παιδί μου... Είπ' ένα ξύλο που το βρήκαν οι εργάτες σκάβοντας εκεί-κάτω στην παραλία...

Κινεί πολύ το ενδιαφέρον μου... Βοήθησέ με να το γυρίσω κι' από τάλλο μέρος... 'Α, μπράβο, έτσι!... Οι εργάτες λένε πως είναι από παλιό ναυάγιο, εγώ όμως νομίζω πως είναι μάλλον αρχαίος πάσσαλος, στήλη.

— Έχετε δίκιο, είναι ολοφάνερο. Δεν βλέπετε που στή μια άκρη είναι

στενό, μυτερό και την άλλη πύο πλατό και τετράγωνο; Αυτό σημαίνει πως ήταν μνηγμένο στη γη!

Είχαν γυρίσει τον πάσσαλο από άλλη πλευρά.

— Εδω, είπε ο κ. Κλοακέν, άμέσως το παρατήρησε... Βοήθησέ με τώρα να καθάρισω αυτό το μέρος γύρω στα γράμματα και στον αριθμό.

Σε λίγο αποκαλύφθηκαν εκεί κοντά κι' άλλα γράμματα, κι' άλλοι αριθμοί. Τά γράμματα αυτά κι' οι αριθμοί αποτελούσαν βέβαια κάποια

έπιγραφή, που έπρεπε τώρα να τη διαβάσουν. Τι άλλο χρειαζόταν για να εξαφθή ολος ο ζήλος του κ. Κλοακέν και του μαθητή του;

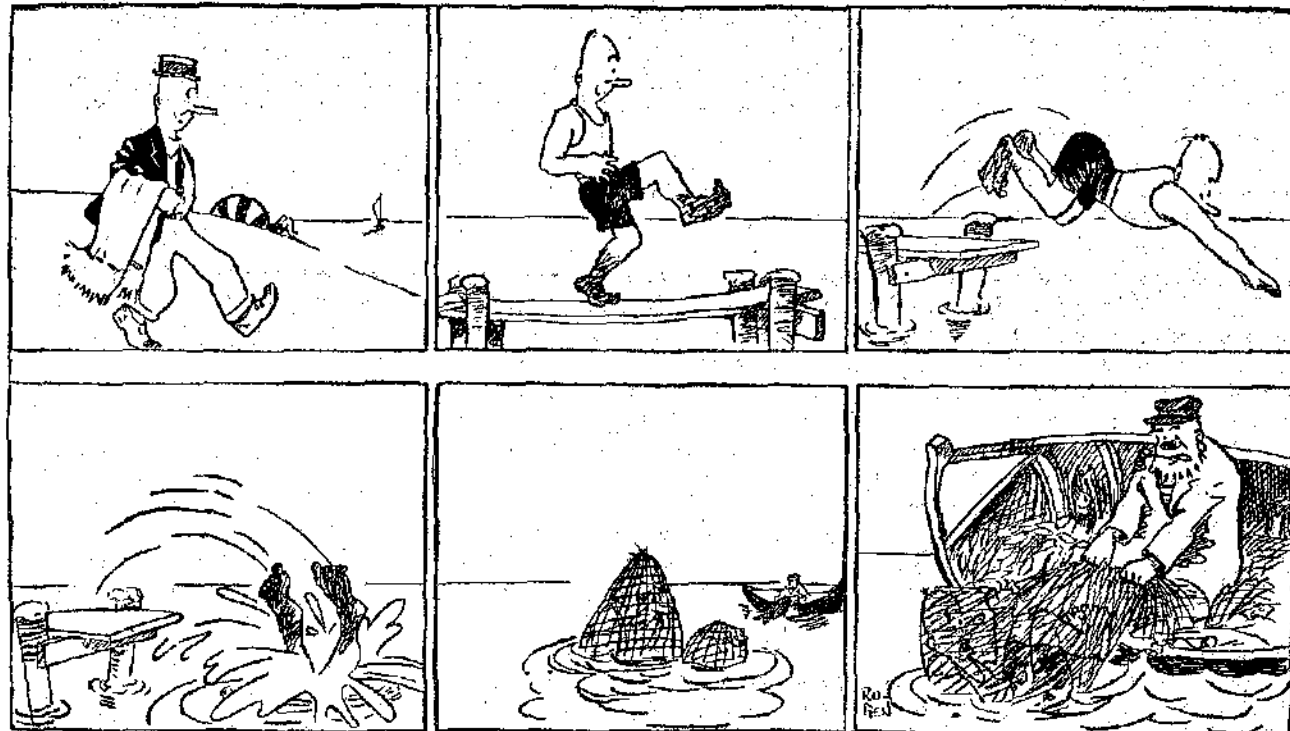
Ύστερ' από ένα τέταρτο, είχαν καθάρσει έντελώς το επάνω μέρος της στήλης, και σε μια πλευρά της αποκάλυψαν τα γράμματα και τα ψηφία, που βλέπετε στο διπλανό σχέδιο.

Μά τί έλεγε λοιπόν αυτή η παράξενη έπιγραφή; 'Ο κ. Κλοακέν δυσκολεύθηκε πολύ να τα διαβάσει. Και πρώτα-πρώτα σε τί γλώσσα ήταν γραμμένη;

Ίσπανικά; πορτογαλλικά; γαλλικά; 'Οχι. Οι τρεις αυτές γλώσσες έπρεπε να αποκλεισθούν. 'Η λέξη IN κι' η λέξη SEP μετά τον αριθμό 30 — που έσήμαινε βέβαια September — δεν μπορούσαν να νήκουν παρά η στή λατινική, η στην άγγλική. Ήταν άστόσο φανερό πως στο μεταξύ έλειπαν γράμματα. Έπρεπε να τα μαντέψει κανένας. Κι' έδω έσα-έσα ήταν έλη η δυσκολία.

Άλλά ο κ. Κλοακέν βάλθηκε να την υπερπηδήσει, όπως τόσες άλλες τέτοιες στην έπιστημονική του ζωή. Με μεγάλη προσοχή άντέγραφε την έπιγραφή στο σημειωματάρι του και κλείστηκε στην κάμαρά του. Είχε

ΤΟ ΜΑΚΡΟΒΟΥΤΙ ΤΟΥ ΚΥΡ-ΗΛΙΑ

'Ο Κύρ-Ηλίας που έχει καλό κολύμπι, κέρφει στη θάλασσα με μακροβούτι. Καθώς βγαίνει όμως, παίρνει μαζί του και τά... δίχτυα, που είχε ρίξει απ' την ψαρόβια του ο κύρ-Μαθιός. Τον βλέπετε φυλακισμένον μέσα; Τώρα ο κύρ-Μαθιός τά τραβά. Τι θά πη όταν ιδη τί ψάρι έπιασε;

Άνεκονόδη από τον Μπετόβεν

βρεί έπιτέλους μια άσχολία και στο έρημονήσι...

III.

Τι έλεγες έπιγραφή

— Λοιπόν, θέτε μου; τη διαβάσατε; τον ρώτησε τάλλο πρωτ' ο Χάνδος.

— Νομίζω πως μπορώ να πω ναι, αποκρίθηκε ο αρχαιολόγος. Δέν ήταν και τόσο δύσκολο. Νά πως τη συμπλήρωσα:

'I came in this island September 30th 1659». (Άηλαδή: «'Ηλθα σ' αυτή τη νήσο την 30η Σεπτεμβρίου 1659»).

— 'Α! όρατα!

— Ναι, δέν έλειπαν παρά μόνο τρία γράμματα: το A του came, το H του this και το S του island. 'Η συγκοπή Sep. άντι September είναι πολύ συνηθισμένη. Δέν χωρεί λοιπόν άμφιβολία...

'Αξαφνα, ο Χάνδος που άκουγε κατάπληκτος, έκστατικός, τον έκοψε φωνάζοντας:

— Ώστε, θέτε μου, αυτή η έπιγραφή λέει άγγλικά, ηεθα σ' αυτό το νησί στις 30 Σεπτεμβρίου 1659;

— Νομίζω ναι... δηλαδή είμαι βέβαιος.

— Τότε λοιπόν... δέν χωρεί άμφιβολία... ξέρουμε ποιος έβαλε αυτή την έπιγραφή και που βρισκόμαστε!

— Ποιος, νομίζεις;... Κάποιος ναυαγός άγγλος βέβαια...

— 'Οχι κάποιος, αλλά ένας πολύ γνωστός, πολύ ένδοξος άγγλος ναυαγός, θέτε μου! 'Ο μεγάλος θαλασσοπόρος Ροβινσών Κρούσος, αυτός ο ίδιος!...

«Τό παιδί αυτό είναι τρελλό», είπε μέσα του ο κ. Κλοακέν.

'Ο Χάνδος διάβασε αυτή τη σέφη στα μάτια κι' είπε με τόνο:

— 'Οχι δέ λέω λόγια στον άέρα! Αδτός ο πάσσαλος, αυτή η στήλη, βρέθηκε στην παραλία, στη μεσημερινή άκτή ενός τριγωνικού νησιος που έχει μάκρος δεκαπέντε λεύγες κι' είναι άγνωστο ως σήμερα στους γεωγράφους. Στο νησί αυτό βρήκαμε και ίχνη κάποιου ευρωπαϊκού συνοικισμού. Δέν είναι αλήθεια;

Και λέγοντας αυτά, ο Χάνδος έδειχνε από την τσέπη του ένα μικρό παλιό βιβλίο, το φυλλομέτρησε, βιαστικά, βρήκε τη σελίδα που ήθελε και την έβαλε μπροστά στα μάτια του κ. Κλοακέν.

'Ηταν ο Ε' τόμος του «Ροβινσών Κρούσου», και στη σελίδα εκείνη ο αρχαιολόγος διάβασε τάχδουθα:

«Στην παραλία όπου αποβιβάστη-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Χρόνια πολλά για τα γενέθλιά σου, ξαδελφούλα! — Ευχαριστώ, Μάκη, ευχαριστώ πολύ!

κι, η έστησα έναν ψηλό τετράγωνο πάσσαλο με την έπιγραφή: 'Ηλθα σ' αυτή τη νήσο την 30η Σεπτεμβρίου 1659. Στις πλευρές αυτού του πασσαλου έκανα καθεμέρα από μια γραμμή' κάθε έπτά ήμέρες, έκανα μια γραμμή μεγαλύτερη' και κάθε πρωτομηνιά, έκανα μια μεγάλη πέρα-πέρα. Έτσι κρατούσα το ήμερολόγιό μου...»

θέση που βρέθηκε ο πάσσαλος, η ολοφάνερη παλαιότητας του, η έπιγραφη άπαράλλακτη όπως την είχε το βιβλίο—έλα, έλα... Κι' όμως... πως ήταν δυνατό να παραδεχθώ κανείς ένα τόσο παράξενο πράγμα; Δέν πίστευαν άνέκαθεν πως ο Ροβινσών Κρούσος ήταν πρόσωπο φανταστικό, άνύπαρκτο, ήρωας μυθιστορηματος, πλάσμα της φαντασίας του Φόε;... Πάλι, πως έλ' αυτά μπορούσε νάταν άπλή σύμπτωση; Κι' η ήμερομηνία ακόμη; Πολύ δύσκολο... Ένα μόνο μπορούσε κανείς να υποθέσει: Μήπως κανένας άστειος θαλασσοπόρος, που είχε βγει κάποτε σ' εκείνο το νησί, χάραξε την έπιγραφή απ' το βιβλίο του Ροβινσών και την άφησε-κει ξεπίτηδες, για να

δύση λαβή σε φανταστικές υποθέσεις; Αλλά σε τέτοιες περιπτώσεις θάφινε τον πάσσαλο εκεί όρατό, και δεν θά τον έθαβε στη γή.

Επειτα, πόσοι και ποιοι θά έβγαζαν ποτέ στο νησί εκείνο; Πόσοι θά μπορούσαν να διαβάσουν την επιγραφή όπως τή διάβασε ο κ. Κλοακέν, ή πόσοι θά είχαν τις απαιτούμενες γνώσεις για να βγάλουν το συμπέρασμα που έβγαλε άμεσα ο Χάνδος; Όχι, τέτοια άσπελο θάταν παράλογο. Κάτι άλλο πιο σοβαρό και πιο εκπληκτικό θά συνέβαινε.

Ο κ. Κλοακέν, βυθισμένος σε σκέψεις, βηματίζε πάνω-κάτω μέσα στην κάμαρα, κοιτάζοντας πότε το βιβλίο και πότε τον πάσσαλο. Προσπαθούσε να λύσει το πολύπλοκο πρόβλημα, εξετάζοντας το άπ' όλες του τις μεριές.

«Επιτέλους— έλεγε μέσα του— δεν είναι και τόσο παράλογο να παραδεχθώ κανείς πως ο Ροβινσών υπήρξε πραγματικός...»

(Ακολουθεί) **ΡΗΓΗΘΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΠΛΗ ΖΩΗ

Αγαπητοί μου, **Ο** ΣΟΙ μένετε στην Αίγυπτο, και μάλιστα στην Αλεξάνδρεια, θά γνωρίζετε καλά τόνομα "Άγγελος Κασσιγόνης. Είν' ένα όνομα άρκετά γνωστό και στην Ελλάδα, όπου κυκλοφορούν τα βιβλία του Έκδοτικού του Οίκου, τα τεύχη του μηνιαίου του περιοδικού «Έρευνα»—που καθέν' άποτελεί ανεξάρτητο βιβλιαράκι— και τα φύλλα της εφημερίδας του «Ο Αιγυπτιατής Έλληνη». Αλλά τον κ. Κασσιγόνη γνωρίζουν πολλοί και σε συγγραφέα. Γιατί τέσσερα από τα τεύχη της «Έρευνας», κι' ίσως τα καλύτερα, περιέχουν έργα δικά του. Είναι «Η άπιτυχία εις την ζωή», «Η ετυχία», «Άπλη ζωή» και «Τό αισθημα». Υποθέτω πως πολλοί από σες τάχετε διαβάσει. Η Διάπλασις σες τα σύστησε θερμά, τα πουλει μάλιστα και στο γραφείο της, γιατί είναι βιβλιαράκια πολύ ωφέλιμα στους νέους, που μπορούν να πάρουν απ' αυτά μεγάλα μαθήματα και γερές βάσεις για τη ζωή, τον άγώνα της ζωής, την άπιτυχία στη ζωή και την ετυχία.

Ο Άγγελος Κασσιγόνης έγραψε αυτά τα βιβλιαράκια—και τα λέω έτσι γιατί τό καθένα δεν υπερβαίνει τις τριάντα σελίδες—άπό την πείρα και την έπισκόπηση της Ίδιας του της ζωής. Γιατί κι' ο συγγραφέας ή-

ταν ένας φτωχός νέος που εργάστηκε, άγωνίστηκε κι' έφθασε ως την άπιτυχία κι' ως την ετυχία, όπως την έννοει αυτός κι' όπως είναι πράγματι ή άληθινή ετυχία. Κι' έλεγε μέσα του: «Ό,τι έκαμα εγώ, θά μάθω και τούς άλλους να κάνουν. Γιατί παρατηρώ πως πολλοί δεν άκολουθούν τον ίσιο δρόμο στον άγώνα της ζωής. Μεταχειρίζονται μέσα που δεν είναι πολύ τίμια, και γυρεύουν πολλά, πάρα πολλά, που όχι μόνο δεν ειν' εύκολο να τα άπιτύχουν, αλλά και που είναι μάταια, γιατί δεν άποτελούν την ετυχία. Η ά π λ η ζ ω ή είναι ετυχία. Φτάνουν και τα λίγα για τον άνθρωπο που ξέρει να ζήσει. Κι' άπιτυγχάνονται με τη θέληση, με την τιμιότητα, με την πίστη, με τό αισθημα. Δεν πρέπει ναίαι κανένας έγωιστής και δλιστής. Γιατί και να άπιτύχη στη ζωή, να πλουτήσει, δεν θά αισθανθώ ποτέ άληθινή ετυχία. Άληθινή ετυχία αισθάνεται μόνο ο αισθηματίας, ο άλτρουιστής, ο δλιγαρκής, ο τίμιος. Αυτό θά κάμω τούς νέους να καταλάβουν καλά. Και θά τούς έμπνεύσω πίστη κι' αισιοδοξία, τιμιότητα κι' δλιγαρκεία. Να μην άπιδιώξουν ποτέ παρά την άπλη ζωή. Και σ' αυτήν να βρουν την ετυχία, όπως τη βρήκα κι' εγώ...»

Έτσι, στοχάζομαι, θά συλλογίστηκε ο Άγγελος Κασσιγόνης για να γράψει αυτά τα τέσσερα βιβλιαράκια. Γιατί τέτοιος στάθηκε στη ζωή του δλη. Άνθρωπος με άρχές, με ιδανικά, μ' αισθημα, με πίστη, μ' ένθουσιασμό, μ' αισιοδοξία. Τόν θυμούμαι από Διαπλασάπουλο στη Μακεδονία. Ήταν από τα πιο πιστά, τα πιο ένθουσιώδη, τα πιο φανατικά Διαπλασάπουλα. Τόν γνώρισα και προσωπικά, όταν πέρασε απ' την Αθήνα, να πάη στην Αίγυπτο να εργασθώ. Πολλές φορές τον ξαναείδα από τότε, και σε πολλές σχέσεις ήρθα μαζί του, γιατί και βιβλία μου τύπωσε ο Οίκος του στην Αλεξάνδρεια (την «Ισαβέλλα», τον «Τρελλό με τούς κόκκινους κρίνους»), και στην «Έρευνα» του συνεργάστηκε. Πάντα λοιπόν τον βρήκα τιμιώτατο, άφιλοκερδέστατο, χρησιμότατο, ένθουσιώδη, ιδανιστή, ετυχισμένο στην δλιγαρκεία του, κι' άκόμα, τα τελευταία χρόνια, φιλοστοργιώτατο και συμπαιθηκτικώτατο οικογενειάρχη.

Γιατί ο Άγγελος Κασσιγόνης ετύχησε να βρή καλή γυναίκα με τις ίδεες του και με τα αισθηματά του, και να δημιουργήσει μια ετυχισμένη οικογένεια, που ή ετυχία της βασίζεται στην άγάπη, στη σύμπνοια,

στη συνεννόηση και στη συνεργασία. Γιατί κι' ή γυναίκα του τον βοηθού στην εργασία του κι' είναι μάλιστα ο πιο πολύτιμος βοηθός του. Είναι, τώρα, πλούσιος ο Κασσιγόνης; Καθόλου. Είναι όμως ετυχισμένος, γιατί ή ζωή του έχει ένα ιδανικό, και γιατί βλέπει πως ή εργασία του, ή βιοπάλη του, ή τίμια, είναι χρήσιμη όχι μόνο στον έαυτό του, αλλά και στους άλλους. Γράφει ο Ίδιος για να τούς συμβουλεύη, να τούς δδηγή, τυπώνει τα ωφέλιμα αυτά έργα του, τυπώνει και άλλων επίσης ωφέλιμα έργα, τα διαδίδει, κι' έτσι κάνει όσο καλό μπορεί, όσο καλό περνά απ' τό χέρι του. Δεν μοιάζει με άλλους εκδότες που μπορεί να κάνουν εκατομμύρια, χωρίς να τούς μέλη αν τα βιβλία που εκδίδουν ωφελούν ή βλάπτουν. Ο Κασσιγόνης εκδίδει μόνο ωφέλιμα στην κοινωνία, χωρίς να τον μέλη πάλι αν, σαν εκλεκτά, δεν θάχουν μεγάλη κυκλοφορία και δεν θ' αφήσουν μεγάλη κέρδη. Είν' ευχαριστημένος να μη ζημιώνεται, να βγάξη τό φωμαί του, να διατηρή την αγαπημένη του οικογένεια—άπλη ζωή— αλλά να ξέρη πως τα βιβλία του μορφώνουν ανθρώπους και εικόνα και δμοίωσή του, πως δημιουργούν δλιγαρκείς, χρησιμους κι' ετυχισμένους σαν κι' αυτόν.

Ο Άγγελος Κασσιγόνης, τό παλιό Διαπλασάπουλο, ο σημερινός άλεξανδρινός εκδότης, είναι μια φυσιογνωμία. Ξπάνια άπαντά κανείς στη ζωή τόσο καλούς ανθρώπους. Κι' ή Διάπλασις μπορεί να περηφανεύεται πως ο άνθρωπος αυτός βγήκε από τό σχολείο της. Μήπως, άλήθεια, αυτή δεν τού έδωσε τις ήθικές άρχές που κυδέρνησαν τη ζωή του; και μήπως τό παράδειγμα της δεν άκλούθησε, όταν, Διαπλασάπουλο άκόμα, έφυγε απ' την πατρίδα του και πήγε στην Αίγυπτο να ιδρύσει, με τό τίποτα σχεδόν, τον εκδοτικό του οίκο; Έτσι κι' ή Διάπλασις άρχισε με τό τίποτα. Κι' αν δεν πλούτησε ποτέ, αν ζμεινε κι' εκείνη πάντα φτωχή, έχει όμως την περηφάνεια πως ωφέλησε με τις εκδόσεις της, όσο δεν ωφέλησαν άλλοι εκδότες που πλούτησαν.

Σες άσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

SONETTO **ΒΡΑΔΥ**

Ό! Τι μαγευτικό αυτό τό βράδυ. Στόν καθαρό ουρανό ή σελήνη Τό χρυσωμένο φως της χύνει Περγώνοντας μέσ' απ' τό πυκνό σκοτάδι. Τήν κεδιάδα κάτω ένα κοπάδι Που βόσκει τώρα την άφινει. Κι' ο νιος τσοπάνος άναδίνει Ήχους με τη φλογέρα του σά χάδι.

Ό! πως μ' άρέσει έτσι τα βράδια Γιατί-αγα τό δρόμο να περνώ Κοιτώντας τα ήσυχια λιβάδια.

Μ' άρέσει άκόμη και στόν ουρανό Νάναι τ' όλόχρυσο φεγγάρι Και σαν και μένα άργά να σουλατσάση. *Έλληγιάνη Ιδαίδης*

Η ΕΚΔΡΟΜΗ

Άπ' τό βράδυ γαρίνιζε ο Γιαννάκης για την εκδρομή. Ήθελε ο καιμένος να πάη μαζί με τό σχολείο του με ή μαμά—τι κακία, θε μου!—δεν τόν άφινε. Τόν έβρισκε πολύ μικρό άκόμα για τις εκδρομές. Σάν τούπε όρθά κοψά τό «όχι» ο Γιαννάκης άρχισε να σιγούλαιη. Τι άλλο να κάνει καλύερο; Ήθεσε ο μικρός κατσογάρης πως τό κλάμμα στα παιδιά είναι ένα όπλο. Μά όταν πέρασε ή ώρα κι' άποκομήθηκες φανταστήματα όλοι πως έσχασε την εκδρομή του. Και την είχε ξεχάσει σχεδόν όταν, την άλλη μέρα, είδε τα παιδιά στη γραμμή να περνούν έπιδεικτικά μπρός απ' τό σπίτι τραγουδώντας.

Εί! πιά αυτό για τον μικρό Γιαννάκη ήταν χτύπημα δυνατό κι' άρχισε ο κύριος να χτυπά τό κολοράκι του με πείσμα και να κλαίη δυνατά. Όσο ή μαμά έπέμενε και τούλεγε τό «όχι» τόσο εκείνος δυνάμωνε τό κλάμμα του. Θεε γιατί τόν λυπήθηκε ή θες γιατί θέλησε να βάλω τέλος στην σκληρή αυτή, δήλωσα πως θά τόν οδηγούσα τό παράδειγμα της δεν άκλούθησε, όταν, Διαπλασάπουλο άκόμα, έφυγε απ' την πατρίδα του και πήγε στην Αίγυπτο να ιδρύσει, με τό τίποτα σχεδόν, τον εκδοτικό του οίκο; Έτσι κι' ή Διάπλασις άρχισε με τό τίποτα. Κι' αν δεν πλούτησε ποτέ, αν ζμεινε κι' εκείνη πάντα φτωχή, έχει όμως την περηφάνεια πως ωφέλησε με τις εκδόσεις της, όσο δεν ωφέλησαν άλλοι εκδότες που πλούτησαν.

Όταν φθάσαμε κοντά στα παιδιά ο καιμενούλης σαν να ντραπήκε. Σφιγγόταν πάνω μου και δεν ήθελε να μ' άφιση απ' τό χέρι. Γιαννάκη, ήθελα, τού λέω. Πάμε στη Δεσποινίδα σου. Τόν άφισα κοντά της κι' έφυγα. Τό βράδυ τόν περιμένα με περιέργεια για να τόν ρωτήσω τις έντυπώσεις του. Γύρισε κατακουρασμένος, δίχως να μās δη, πήγε να κοιμηθώ. Τό κρεβάτι όμως που ήρθε να μου πη καλη-

μέρα μου διηγήθηκε πως πέρασε χθές. —Ε, σ' άρεσε; τόν ρώτησα. —Ό, όχι, δόλοιο, άπάντησε κάνοντας ένα μορφασμό. Έγώ θάαρνούσα πως ή εκδρομή ήταν άλλοίωτικη. Δεν εύχαριστήθηκα. Στα διαλείμματα παίζουμε καλύτερα. Παίζω κι' εγώ. Χθές στο παιχνίδι δεν με πήραν. Είπαν πως είμαι μικρός. Βαρέθηκα. Ήθελα ναρθω μόνος με ή Δεσποινίς δέν μ' άφισε. Άλλη φορά, ξέρεις, Νινή μου, δεν θά ξαναπάω ποτέ εκδρομή.

Αυτή ήταν ή έντύπωση τού Γιαννάκη μας απ' την πρώτη του εκδρομή. Είχε σχηματίσει στη μικρή του φαντασία με τ' όνομα εκδρομή κάτι όμορφο, διασκεδαστικό, γεμάτο κέφι κατά παραγγελίαν και τό βρήκε διαφορετικό. Ήταν ή πρώτη του άπογοήτευση απ' τη ζωή και που δυστυχώς δεν θάναί κι' ή τελευταία. *Γεώργιος*

Η ΑΔΕΛΦΟΥΔΑ ΤΟΥ ΤΡΟΤ

Ο Τρότ έχει μια αδελφούλα. Ένα βράδυ—δεν ξέρουμε πότε, αλλά είναι πολύς καιρός—στην άκρη της φωτιάς, κοντά στη λάμπα που καισε, την ώρα που σούδρονται σκέψεις, σκέψεις τρυφερές, και που σούδρεται στενοχώρια βλέποντας τη νύχτα να πέφτη και τούς ίσκιους να γεμίζουν τις γωνίες της κάμαρας, ένα απ' αυτά τα χειμωνιάτικα βράδια, ή γιαγιά πήρε τόν Τρότ στα γόνατά της, τόν γλυκοφιλήσε και τού είπε: — Τρότ, θά ευχαριστούσουν αν είχες αδελφούλα;

Ο Τρότ έπαιξε με την άλυσίδα τού ρολογιού της μαμάς του. Σκέφθηκε μια στιγμή, κι' έπειτα άπάντησε: —Όχι, άδελφούλα. Αν είναι για να μ' εύχαριστήσετε, θά προτιμούσα καλύτερα να μου άγοράσετε μια ζωντανή χελώνα. Γιατί, καταλαβαίνετε, θά έπρεπε να τού χαρίσω τα παιχνίδια μου και θά τα έσπασε τότε λοιπόν θά βαρυσμόνα να παίξω.

Η χαριτωμένη μαμά τού Τρότ άρχισε να γελά. Έδωσε στ' άγοράκι της να καταλάβη, τί διασκεδαστικό θά ήταν είν' είχε έναν αδελφούλα, για να παίξη μαζί του και για να τού δίνη τό καλό παράδειγμα... Ά! μά έτσι πρέπει να είναι φρόνιμος για δύο. Ο Τρότ άναστενάξε.

Είναι τόσο δύσκολο να είναι φρόνιμος για έναν; αλλά για δύο είναι άδύνατο. Ο Τρότ τό έξηγει στη μαμά του, που γελά τότε δυνατώτερα.

Ο μαμακάς τού Τρότ μπαίνει στην κάμαρα. Η μαμά τού έξηγει τις ίδεες τού μικρούλη του. Νά τος, γελά κι' αυτός.

Είναι πολύ περίεργο πως οι μεγάλοι γελούν κάποτε για πράγματα που είναι πολύ σοβαρά.

Ο μαμακάς ρωτά τόν Τρότ: —Μήπως αγαπās καλύτερα μια αδελφούλα;

Ο Τρότ εξετάζει σοβαρά όλες τις φάσεις τού προβλήματος. Μια αδελφούλα; Ίσως να είναι πιο διασκεδαστικό. Η Μαρία ή φίλη του είναι τόσο

καλή. Τού έφερε χθές ένα κομμάτι ζάχαρη σχεδόν όλόκληρο. Ναι, ο Τρότ άγαπά καλύτερα τα κοριτσάκια. Κι' άκόμα, είναι πιο άδύνατος απ' τ' άγοράκια. Κι' έτσι άμα θά μαλλώνουν... Η μαμά κι' ο μαμακάς σούτηδον, πολύ άκατοχημένιο. Σάν ένα τροπάκι, ή διαπεραστική φωνή τού Τρότ τούς περνά τό τύμπανο.

Ε! καλά, μαμακά, αν αυτό δεν σε νοιάζει, θά προτιμούσα καλύτερα μια αδελφούλα.

—Λοιπόν, μακαρί. Μην ξεχάσεις να την ζητάς απ' τόν Θεούλη κάθε βράδυ. *(André Lichtenberger) Μαντέβσεν*

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΟΥ ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΥ ΠΟΥΛΙΟΥ

Μια φορά ήταν μια χαριτωμένη καρδερίνα μέσα στο κλουβάκι της. Καθόταν μαζεμένη σε μια γωνιά και κάπου-κάπου έβγαζε μια λεπτή φωνίτσα, όλο λήπη, κι' έτρωγε άνόρεχτα κανένα σουσαμάκι που της έρχιχναν δυο παιδιά.

Ήταν πολύ στενοχωρημένη που την πήραν από τη μάνα της. Πάνε τα όρατα τραγούδια που έλεγαν πάνω στα κλαδιά, πάει και ή ζεστή φωλιτσα, όπου κάθε μέρα της έφρανε ή μητέρα της σπόρους κι' έντομα. Πάνε όλα! Καλύτερα να μην είχε τα όρατα χρώματα και την όρατα φωνή, που κάνουν τα παιδιά να την παίρνουν, παρά... να ήταν σαν την παρακάθε, που δεν την κοιτάει κανείς.

Κι' ή μάνα της πως καρτέρει να φθάση ή ήμερα, που πάλι μαζί θά τραγουδούν στους κάμπους και στα λιβάδια και θά κλαϊδούν μαζί πάνω στα δέντρα και θά ζούνε όπως πρώτα! Μια μέρα τα δυο παιδιά, όταν πήγαν να της δάσουν σουσάμι, την βρήκαν να μη θέλη να κουνηθώ. Σκέφθηκαν ό,τι αν την άφηγαν να φορούσε, κι' έτσι άνοιξαν την πόρτα τού κλουβιού.

Η καρδερίνα γιατρεύτηκε άμεσα, μ' ένα πήδημα ήταν έξω απ' τό κλουβί. Έτσι τό φτωχό σκαλωμένο πουλί βρήκε πάλι την άλευθερία του και πέταξε μαζί με τη μητέρα του. *Καραμάνος Γάτος*

Τ' ΑΚΡΙΒΟ ΤΟΥ ΥΨΙΝΟΥ ΜΟΥ ΧΑΡΙΣΜΑ

Σαγρόπνησα άπόψε, πατέρα, άνημπορη να νικήσω μια άθέλητη θλίψη, που με κυβέρνηγε τυραννικά. Άνιδη, σε ζήταγα κι' άπόψε, σαν κάποτε που ήμουν άκόμη μικρή, μέσ' στ' άστρα της φόρεμα τ' ουρανού, μέσ' στ' άστρα της νύχτας, π' άγούπωναν κι' αυτά.

Η ψυχή μου βαρείσθ στην ερήμωση της έσοχής, στη μαγεία της άπεραντοσύνης. Σ' άποζητούσε άπόψε με τρυφερότητα κι' ήθελε να της ξεδιαλύνης κάποιο άξήγητο απ' τούς ανθρώπους μυστήριο. Ο ναρκωτής τού κόπου, ο διαλυτής της σκέψης—ο ύπνος—μ' άδηήθησε τη γλυκειά θάλπωρή του. Κι' άγγόπνησα. Μ' άγγόπνησα, ζητώντας σε άνώφελα στη ζωόκομη τραλή μου άγούπνια.

Κι' ήθελε άχαρο τό θαμνοκάραμα, ήθελε άχασ ή αυγή δίχως να νοιάσης τό παρακλιτικό της ψυχής μου κάλεσμα. Έφθασε ή στιγμή, που τό φεγγάρι κρύφτηκε σε άγνάντημα τού ήλιου.

Πώς θα περάσετε πικρό εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας
Εἶναι ἀπλούστατο: Θὰ προμηθευθῆτε ὄσους περισσότερους μπόρειτε

“ΤΟΜΟΥΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,”

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πᾶτε,
—ἀλλὰ κι’ ὅπου θὰ μείνετε, —γιὰ νὰ περάσετε τὶς Διακοπές.

Κι’ ἕνας μόνον Τόμος τῆς Β’ Περιόδου, ἀρκεῖ, μὲ τὶς
400 του σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ
τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. Ἄν πάρετε μάλιστα ἀπὸ τοὺς τόμους
τῶν τελευταίων ἐτῶν, **1929 ἕως 1933**, ποὺ ἔχουν ἀπὸ 620
σελίδες ὁ καθένας καὶ ἀπὸ 4-5 μυθιστορήματα, τί ἄλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβου-
λευθῆτε τὸν καὶ κάμτε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ
περάσετε **ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ**

παιδιά λένε συνήθως... τ’ ἀντίθετα γρά-
φα μου!) **Δαίδαλον** γιὰ σένα διάλεξα αὐ-
τὸ χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασή σου
γράψε μου πῶς περνᾶτε στὴν ἐξοχή;) Τα-
ξιδιώτην, Χρυσόπτερον κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς βλάβα μετὰ τὴν 22
Ἰουλίου θάπαντῆσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 270οῦ Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις
τοῦ φυλλοῦ τοῦτου δεκταὶ μέχρι 28 Σεπτεμβρίου.

407. Αεζιγρίφος

Πουλί μεγάλο, ἀρπακτικό,
Μ’ ἀντανουμῖαν ἐνάνας,
Καὶ κάποιον χρήσιμον ὄλιγον,
Γιὰ χέιστη, γλυπτή, στὸ λεπτό
Μ’ αὐτὰ τὰ δύο σκαρώνεις.
Σεληνιώτικος ὄρξων

408. Συλλαβόγριφος

Μιά νότα τῆς βυζαντινῆς
Μὲ μέλος θὰ συνάψης
Καὶ νοσημιώτατο εὐδὴς
Θαλασσινὸ θὰ χάψης.
Ἀμυγδαλίτης Ἀδερφίνος

409. Στοιχειόγριφος

Νησί μικρὸ στὸ Αἰγαίον
Τὰ δύο του πρῶτ’ ἀφίνει
Κι’ ἐν’ ἄλλο, πικρὸ σπουδαίον
Νησί τοῦ Αἰγαίου μᾶς δίνει.
Νοικοκυρούλα

410. Τριπλοῦς Μεταγραμματισμὸς

Νησάκι μὲ Πι
Φῶς χύνει μὲ Φι,
Πουλί μὲ τὸ Λά,
Μὲ Χε—ά, λά λά!
Πριγκιπίσσα τῶν Ἀσκληρίων

411. Μαϊάνδρος

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάντικατασταθῶν οἱ ἀστρικοί διὰ
γραμμάτων ὥστε νὰναγινώσκονται ἐξ
ἀρχῆς κατὰ σειρὰν: πρόθεσις, μυθικός
μονοτικός, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, πρόθε-
σις, ἐπίρρημα, ἄνθος, ἀποκράτωρ τῆς
Ρώμης, βασίλισσα μήτηρ δυστυχῆς,
προφήτης, υἱὸς τοῦ Νῆε, χρονικὴ μο-
νάς, μέρος τοῦ ἡμερολογίου, πόλις τῆς
Νέας Ἑλλάδος, ἄλλη χρονικὴ μονάς,
συμπερασματικόν.

Ἐορμεράδα

412. Ανασύνθεσις Συλλαβῶν Κυβολέξων

ΝΑ - ΝΑ - ΜΑΣ
ΠΑ - ΠΑ - ΑΙ
ΛΕ - ΛΕ - ΧΑ

Νὰ μετατεθοῦν αἱ συλλαβαὶ αὗται
ὥστε ν’ ἀποτελέσουν Συλλαβικὸν Κυ-
βόλεξον, εἰς τὸ ὅποσον, ὀριζοντίως καὶ
καθῆκως, θάναγινώσκονται: κομποπολις
μεγαλονήσου, θηρίον θηλυκόν, κράτος
τῆς Ἀμερικής.

Μετφορμῆν Νοικοκυρούλα

413. Κρυπτογραφικόν

123456789 = Ἀρχαῖος στρατηγός
231567866 = Μουσικὸν ὄργανον
3542658 = Ποταμὸς τῆς Γαλλίας
48212 = Πόλις τῆς Ἑλλάδος
5156872 = Συμφωνία
65128 = Φερόκομος, σιηνίτης
764727 = Μέγα κράτος
82168 = Νῆσος

414. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴν ἀναλλαγὴν ἐνὸς γράμματος ἐκά-
στης τῶν κάτωθι λέξεων δι’ ἐνὸς ἄλ-
λου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματι-
σθοῦν ἀνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι
τόσαι λέξεις:

Κόμη, χεῖμα, σῆμα, Βᾶμος, ἀνά-
Ντινῆς

419. Μικτὸν

Ξ - οοο - τν - σοκ
Χρῆστος Χαλιώτης

420. Γεῖφος

αο τ τ τ τ
αο αο τ τ τ τ τ
αο αο αο ὄν τ τ τ τ
αο αο τ τ τ
Βλάσης Πήλιος

Α Ψ Ε Ξ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φεβ. 20

222. Κισσός-Ἰσός. — 223. Ὅρος-ὄνος.
— 224. Κέρας-κράς. — 225. Τύρος-τύρος.

226. Α Τ Μ Ο Σ Α Μ Μ Ω Ν Λ Ω Τ
Ν Η Ι Υ Υ
Α Σ Υ Μ Φ Ι Α Ν Ο
Β Ο Ο Ο Α

ΕΥΑ ΔΑΪΤΟΣ ΝΕΦΟΣ

227. ΑΡΗΥΙΑ (Α-τροπος, Ρ-οῦς, Π-ό-
ρος, Υ-ίός, Ι-ος, Α-θάνατος). — 228.
Ἡ κερωτὴ συλλαβὴ εἶναι ΝΗ: ΝΗ-
ρεὺς, δδΝΗσις, καμδδΝΗρος, Περσε-
φδΝΗ, ἘρθεγοβδΝΗ). — 229. Ὅ τις ἐ-
φίεται τούτῳ καὶ οἰεται. — 230. Ἡ συ-
νειδησις ἐλέγχει (εἰς ἣν οἱ δ-εἰς ἦς
εἰ - ἐν χί).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλοὺς στοι-
χεῖα ὁρ. 6, τὸ ἐλάχιστον εἴμηρα. Πέραν τῶν 10
λέξεων 50 λεπτὰ ἢ λέξις μὲ παρὰ δὲ στοιχεῖα
ὁρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαία ὁρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς
στιχὸς ὁρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρωνοῦν τὸ
διπλῶ. Ἡ προκληρῶν εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΔ’—370]

Υστερ’ ἀπὸ μικρῆ ἀποχῆ, ἐναγυρῶν
μὲ καινούργια ζωὴ στὴ διαπλαστικὴ
κίνηση. Ἐγινάντας κάθε εἴδους ἀλληλογρα-
φία μὲ τὴν μεγάλη τάξη. Ἑλπίσω ὅτι δὲ
θὰ περιφρονῆθῃ. Δ/ση: Ἥλιαν Κρίστην,
Κώτσου Β, Χαλκίδα. **Δάγρου Ψυχῆς**

[ΔΔ’—371]

Γλυκαῖά Ἀδελφίνοις, γιὰτὶ δὲν ἀνταπέ-
δωσες κάρτα μου; Περιμένω,
Ἀγνή Καρδιά

[ΔΔ’—372]

Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω Μ. Μο-
στικὰ μὲ Διαπλασοπούλες 15-18 χρό-
νῶν. Δ/σις: Σ. Ζερβὸς, Δημάρχειον Μυτι-
λήνης, εἰς Μυτιλήνην, διὰ
Χαρουγῆ τῆς Ἀσθῶν

[ΔΔ’—373]

Ριζή, ἡ παρασκία λέξι: «εἶπε ὁ γαί-
θαρος... κτλ. Κατακαθαίνεις βέβαια.
Μυρῆλλα

[ΔΔ’—374]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ ὄλους-ες.
Στείλτε: Μιμικὰν Κρανάκη, οἰκία
Μακροπούλου, Λαμίας. Ἀγνή, Δανάη, Ἀ-
γράμπελη, Θέμα, Πριγκηπέσσα, Σφίτζ,
νὰ περιμένω; **Ἄγκυρα**

[ΔΔ’—375]

Μάγισσα, εὐχαριστῶ γιὰ τὰ ὁμορφα
δῶρά σου. **Καρδιενιλωτέρα** μου,
πῶς ζᾶς; **Πόπη**, εὐχαριστῶ.
Ολιμμένη Γαητσία

[ΔΔ’—376]

Βεατρίκη Σταμέλου, μήπως ἐπιμένεις
ἐκὸς ὅτι εἶμαι φοιτητής; (Σημ. ἀπᾶν).
δὲν εἶναι). Φαντασιές, σερβανάτες, ὄρεγα
σὲ κάνουν νὰ λές τέτοιες... ἀξυπνάδες!!!
Δοσιπὸν τὸ πικρῶτ’ Ἦνα Παργιούλα

[ΔΔ’—377]

Ἐξακολουθεῖ νὰ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ
μὲ ὄλους-ες. Δ/σις: (ΔΔ’—227).
Ἐίκαγο

[ΔΔ’—378]

Προκηρῶσσω διθραχμο διαγωνισμὸν το-
πειῶν. Προσβία: τέλη Σεπτεμ-
βρίου. Δ/σις: (ΔΔ’—227). **Ἐίκαγο**

[ΔΔ’—379]

Ἀνταλλάσσω Μ. Μ. μὲ βλα τὰ Δια-
πλασοπούλα ἀνω τῶν 16 ἐτῶν. Με-
λαγχολικὴ Ὀνειροπόλος, Γλυκαῖά Παρη-
γοριά, Βέδα, Ἀγνή Καρδιά, Νέλιων, Ἀλ-
κωνίς, Κυρὰ-Φροσύνη, Μπουπουλίνα,
Δουλοδένικ Ὑπαρξή, Ρέλια; Ραγισμένη
Ἀδρα, Δροσοστάλαχτη, πόση χαρὰ θὰ μοῦ-
δινε εἰς σὰς τετραδιάκι! δέχεσθε; ἂν ναί,
γράφτε πρῶτον. Δ/σις: Ἀνδρὰ Στέλλαν
Μακροβουγιώτου (διὰ Λιχουδίτσαν) Βατι-
κὴν—Γορτονίεσ. **Λιχουδίτσα**

[ΔΔ’ 380]

Μποῦμ, περιμένω ἀνταπόδοσι Μ. Μ.,
δὲν πιστεύω νὰ μ’ ἀφίσης εἶται, εἰ;
Τζοκόντα, Θέμα, Ἄλλαν Πίγκερτων,
πόσους αἰῶνας πράπει νὰ περιμένω ἀκόμα
γιὰ νὰ λάβω δικὰ σου Μ. Μ.; Δ/σις: Ὁ-
μοῖά μὲ τὴν ἀνωτέρω ἀγγελία.
Λιχουδίτσα

[ΔΔ’—381]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ Διαπλασο-
πούλες. Δ/σις: Α. Theocharidi, en
face du Tunnel 11, Galata, Istanbul,
διὰ: **Βοσπορούλα**